

Ing Istoria nang Ahikar

PANIMULA

Atin keng The Story of Ahikar metung kareng peka minunang panibatan ning kaisipan ampo kabiasaan ning tau. Mayayakit ing kayang impluwensya kapamilatan da reng alamat da reng dakal a tau, kayabe ne ing Koran, ampo ing Matua ampong Bayung Tipan.

Metung a mosaic a ikit king Treves, Germany, a makalarawan kareng biasang lalaki ning yatu ing ugali nang Ahikar. ini ing kayang makuyad a kwentu.

Ing petsa na niting istorya meging yang paksa ning masigla a pamisabi-sabi. Deng iskolar binili da iti keng mumunang siglu inyang mepatunayan lang mali keng orihinal a istorya a linwal keng Aramaic papyrus ning 500 B. C. libutad da reng gusali ning Elephantine.

Ing istorya malino yang piksyon at ali ya amlat. Ing tutu na niti ing mamasa malyari yang makikilala kareng karagdagang bulung ning The Arabian Nights. Masanting ya pangasulat, at ing kwentu na mitmung aksyon, intriga, at makitid a pamagtakas makayabut ya keng tauli. Ing kalayan ning pamag-isip ya ing pekamaulaga nang pibandian ning talasulat.

Ing pamanyulat makadake ya keng apat a yugtu: (1) Ing Pamagkwentu; (2) Ing Pamanuru (metung a makabaldugan a serye da ring Talinhaga); (3) Ing Pamaglakbe papunta Ehipto; (4) Ding Similitudes o Parables (nung nukarin i Ahikar ayari ne ing pamagaral ning kayang pamangkin a mikasala).

KAPITULA 1

I Ahikar, Grand Vizier ning Asiria, atin yang 60 asawa pero ala yang anak a lalaki. Inya inampon ne ing pamangkin na. Sisiksik ya king mitmung kabiasaan at belwan kesa king tinape at danum.

1 Ing istorya nang Haiqâr ing Mabyasa, Vizier ning Senakerib a Ari, ampo i Nadan, kapatad nang Haiqâr ing Sage.

2 Ating metung a Vizier kanitang panaun nang Aring Senakerib a anak nang Sarhadum, Ari ning Asiria at Nineve.

3 Atin yang pibandian, pibandian at dakal a pibandian, at byasa ya, biasa, pilosopo, king belwan, king opinyun at king kapamahalan, at mekiasawa yang anam a pulung babai, at mitalakad yang metung a kastilyu para king balang metung karela.

4 Dapot uli na niti, ala yang anak kaninu man. kareng babaing deni, na malyaring maging talapagmana na.

5 At melungkut ya uli na niti, at metung a aldo tinipun na la ding astrologo at ding taung magaral at ding salamangkero at pepaliwanag na karela ing kayang kabilian at ing bage tungkul king kayang pangabaog.

6 Ngara, Munta ka at miyain kang ain-sakripisyu karing dios at ipanalangin mu la king dinan da kang metung a anak a lalaki.

7 At depatan na itang inutus da, miyain yang ain-sakripisyu karing idolo, at mekisabing mayap karela at mekisabing mayap karela.

8 At ila e la mekibat metung mang amanu. At meko yang malungkut at malungkut, meko yang maki sakit king keang puso.

9 At mibalik ya, at menalagin ya king Kakataskatasan a Dios, at meniwalala ya, makisabi yang mayap king puso na, ngana, O Kakataskatasan a Dios, O Miglalang king Banua at king yatu, O Miglalang karing sablang lelangan!

10 Pakisabi kung mayap keka ing dinan mu kung metung a anak a lalaki, ban apagkatiwalan na ku ban atyu ya king kanakung kapayapan, ban isara na la ding mata ku, at ban ikutkut na ku.'

11 Kanita dinatang ya kea ing metung a siwala, a ngana : Anti na ning minuna kang manalig karing larawan a dinukit, at minain kang ain karela, king uli na niti manatili kang alang anak kabang bie mu.

12 Dapot kuanan me i Nadan a anak ning kapatad mung babai, at gawan meng anak mu at ituru me ing kekang pamagaral at ing kekang mayap a pamag-alaga, at king kekang kamatayan ikutkut na ka.

13 Kaybat na nita, kinua ne i Nadan a anak ning kapatad nang babai. At binie ne karing walung wet-nurses ba reng susuan at patubuan de.

14 At peparagul de king mayap a pamangan at banayad a pamagsane at imalan a seda, at muradu at malutu. At makalukluk ya karing sopa a seda.

15 At inyang meragul ya i Nadan at tiru ne ing mayap a panugali at pamanyulat at siensia at pilosopiya.

16 At kaybat ning dakal a aldo, linawe ya i Aring Senakerib king Haiqâr at ikit na king matua ne, at lalu na sinabi na kea.

17 'O kakung kagalang-galang a kakaluguran, ing byasa, ing mapagkatiwalan, ing biasa, ing gobernador, ing kanakung kalihim, ing kanakung vizier, ing kanakung Chancellor at direktor; katutuan ika meragul kang binang matwa at matimbang karing banua; at ing pamanlako mu king yatung iti dapat malapit na.

18 Sabian mu kanaku nung ninu ing mirinan katungkulan kanaku kaybat mu. At sinabi nang Haiqâr kaya, 'O ginu ku, mabie ya sana ing buntut mu kapilan man! Atyu i Nadan a anak ning kapatad kung babai, gewa keng anak ku.

19 At peparagul ke at tiru ke ing kanakung kabiasaan at beluan.'

20 At ing ari sinabi na kea, 'O Haiqâr! idala me king arapan ku, bang akit ke, at nung akit keng karampatan, ibili me king kekang lugal; at munta ka, ban magpaynawa at mabye king mitagan a bie mu king masanting a kapaynawan.'

21 Kanita minta ya i Haiqâr at inarap ne i Nadan a anak ning kapatad nang babai. at dininan neng galang at pignasan na ing upaya at dangalan.

22 At linawe ya kaya at pigmulan ne at metula ya kaya at sinabi na kang Haiqâr: 'Iti ya ing anak mu, O Haiqâr? Panalangin ku na sana ingatan ne ning Dios. At nung makananu meng sinuyu kanaku at kang tata kung

Sarhadum makanyan munaman ing anak mung lalaki sumuyu ya kanaku at tuparan na ing kanakung obra, ing kanakung pamangailangan, at ing kanakung obra, ban aparangal ke at gawang mayupaya king uli mu.'

23 At siniklaud ya i Haiqâr king ari at ngana, 'Mabie ya sana ing buntut mu, O ginu kung ari, kapilan man! Anyawaran ku keka na maging mapagpasensya ka keng anak kung i Nadan at patawaran me ing kayang kamalian ban makapagsilbi ya keka agpang keng karapatdapat.'

24 Kanita sinumpa ne ning ari king gawan neng pekamaragul dili karing paboritu na, at pekamayupaya karing kakaluguran na, at sukat neng akayabe king mitmung dangalan at kagalangan. At kinuyad no ding gamat na at pepaalam ya kea.

25 At kinua ne i Nadan. ing anak ning kapatad nang babai kayabe na at pepalukluk ne king metung a sala at tiru ne bengi at aldo angga king dininan neng kabiasnan at beluan a maygit king tinape at danum.

KAPITULA 2

Metung a "Poor Richard's Almanac" ning minunang panaun. Deng alang kamatayan a kautusan ning panugali ning tau tungkul keng pera, babai, imalan, negosyu, kakaluguran. Deng makawili a kasebian mayayakit la keng bersikulo 12, 17, 23, 37, 45, 47. Ikumpara me ing bersikulo 63 kareng mapilan a cynicism ngeni.

1 Makanyan neng tiru, ngana: O anak ku! pakiramdaman mu ing kanakung sasabian at tukian mu ing payu ku at tandanan mu ing kanakung sasabian.

2 O anak ku! nung damdaman me ing metung a amanu, paburen meng mate ya king pusu mu, at e mu ipabalu king aliwa, pota maging uling yang mabie at masilab ya ing dila mu at magdalang sakit king katawan mu, at mirinan kang kalibakan, at mipakarine ka king arapan ning Dios at lalaki.

3 O anak ku! nung atin kang dimdam a balita, e mu kakalat; at nung atin kang ikit, e mu sasabyan.

4 O anak ku! gawan meng mayan ing kekanag pamagsalita kareng makiramdam, at e ka magmadali keng pamakibat.

5 O anak ku! nung atin kang dimdam nanuman, e mu sasalikut.

6 O anak ku! e ye kakalagan ing metung a kasing a makatatak, ni e ye kakalagan, at e ye tatakan ing metung a kalag a kalag.

7 O anak ku! e mu pagnasan ing panlual a kayapan, uling iti kukupas ya at lumipas, dapot ing kagalang-galang a pamiganaka manatili ya angga king kapilan man.

8 O anak ku! e mu paburen ing babaing mangmang ing maglinlang keka king keang pamagsalita, pota mate kang peka-makalunus karing kamatayan, at isalikut na ka king lambat angga king masilu ka.

9 O anak ku! e me pagnasan ing babaing makakera king imalan at karing unguento, a makasumami at mangmang king kaladua na. Kalulu ka nung ibie me kea ing nanumang bage keka, o ipagkatiwala mu kea ing atiu

king gamat mu at akit na ka king kasalanan, at ing Dios mimua ya keka.

10 O anak ku! e ka maging kalupa ning dutung a almendras, uling mamunga yang bulung king arap da ring sablang dutung, at mamunga yang malyaring kanan kaybat da ngan, dapot maging kalupa me ing dutung a mulberry, a mamunga king arap da ring sablang dutung, at bulung kaybat da ngan.

11 O anak ku! pababa me ing buntut mu, at palambutan me ing siwala mu, at maging maganaka ka, at lumakad ka king matulid a dalan, at e ka mangmang. At e mu tatas ing siwala mu potang tatawa ka uling nung king masikan a siwala ing metung a bale mitalakad ya, ing asno mitalakad yang dakal a bale aldo-aldo; at nung king uli na ning sikanan ya ing arado, e ya kapilan man milako ing arado king lalam da ring pago da ring kamelyu.

12 O m anak! mayap ing pamaglako batu king taung biasa kesa king pamanyinum alak king taung malungkut. 13 O anak ku! itugtug me ing alak mu karing kutkutan da ding banal, at e ka mimumun kayabe ding taung alang balu at alang kabaldugan.

14 O anak ku! manatili ka karing biasang taung tatakut king Dios at maging kalupa ra, at e ka lalapit karing alang balu, pota maging kalupa na ka at abalu mu ing paralan na.

15 O anak ku! nung atin kang kayabe o kakaluguran, subukan me, at kaybat gawan meng kayabe at kakaluguran; at e ye purian alang kapagsubukan; at e mu sisiran ing kekanag pamagsalita king taung alang kabiasnan.

16 O anak ku! kabang ing sapatus manatili ya keng bitis mu, lumakad ka kaya keng suksuk, at gawa kang dalan para keng anak mu, ampo para keng bale mu ampo kareng anak mu, ampo gawan meng masikan ing barko mu bayu ya munta keng dagat ampo kareng alun na ampo lumub ya at e na agyung miligtas.

17 O anak ku! nung ing taung mabandi mangan yang ubingan, ngara,--"Iti king kapamilatan na ning keyang kabiasnan," at nung ing metung a kalulu mangan ya, sabian da ring tau, "Ibat king danup na."

18 O anak ku! kuntentu ya king pamangan mu king aldo-aldo at king pibandian mu, at e na pagnasan ing king aliwa.

19 O anak ku! e ka makiabe king mangmang, at e ka mamangan king tinape a kayabe na, at e ka magsaya king kasakitan da ring siping mung bale. Nung ing kekanag kalaban dinapat yang e mayap keka, pakit kang kayapan.

20 O anak ku! ing taung tatakut king Dios, pitakutan me at igalang.

21 O anak ku! ing taung alang beluan mangaragsa ya't mitakid, at ing taung biasa, agyang mitakid ya, e ya miyugse, at agyang mibagsak ya agad yang mibangun, at nung masakit ya, agyu nang ingatan ing bie na. Pero para keng taung alang balu, mangmang, para keng sakit na ala yang panulu.

22 O anak ku! nung ing metung a tau lumapit keka a mas mababa keka, sumulung ka ban salubungan me, at

manatili kang makatalakad, at nung e na ka abayaran, ing Ginu na bayaran na ka king uli na.

23 O anak ku! e mu sa paburen ing keang anak, uling ing pamanalbag king keang anak anti yang abu king mula, at anti yang pamanali king asbuk ning bulsa, at anti ing pamagtali karing animal, at anti ing pamagsara king pasbul.

24 O anak ku! pigilan me ing anak mu king karokan, at ituru meng panugali bayu ya magrebeldi laban keka at idala na ka king pamaglait busal da ring tau at isabit me ing buntuk mu karing dalan at karing kapulungan at miparusan ka king karokan da ring keang marok a gawa.

25 O anak ku! kuma kang metung a baka a mataba, at metung a asno a maki maragul a sagu, at e ka makikaluguran king taung mapanako, o alipan a mapanako, king sablang daraptan mu karela masira la.

26 O anak ku! e mu paburen ing isumpa daka ding pengari mu, at matula ya karela ing Guinu; uling mesabi na, "Ing ninu mang lalako kang tata na o indu na, mate ya king kamatayan (buri kung sabyan ing kamatayan ning kasalanan); at ing gagalang karing pengari na, mikaba ya bie at akit na ing sablang mayap." "

27 O anak ku! e ka lalakad king dalan a alang sandata, uling e mu balu nung kapilan ya akit ning kalaban, bang maging makasadya ka para kaya.

28 O anak ku! e ka maging anti king dutung a alang bulung a e tutubu, nung e maging anti kang dutung a makatakap karing keang bulung at ding keang sanga; uling ing lalaking alang asawa at anak makarine ya king yatu at pikasaman de, antimo ing dutung a alang bulung at alang bunga.

29 O anak ku! maging anti ka king tanaman a mabunga king lele dalan, a ing bunga na kakanan da ring sablang daralan, at ding animal king disyerto magpaynawa la king lilim na at mamangan la karing bulung na.

30 O anak ku! ing balang tupa a lilibut king dalan na at ding kayabe na maging pamangan na la ning lobo.

31 O anak ku! e mu sasabyan, "Ing panginuan ku mangmang ya at aku byasa ku," at e mu sasabyan ing pamagsalintang kamangmangan at kamangmangan, pota e na ka lalako na.

32 O anak ku! e ka maging metung karetang ipus a sabian da ring karelang panginuan, Dumayu ka kekami, nune maging metung ka karetang sabian da, Lumapit ka at lumapit kekami.

33 O anak ku! e me lalawe ing keang alipan king arapan ning keang kayabe, uling e mu balu nung ninu karela ing pekamaulaga keka king katataulian.

34 O anak ku! e ka tatakut king Ginu mung linalang keka, pota manahimik ya keka.

35 O anak ku! gawan meng masanting ing keang pamagsalita at pasusian me ing keang dila; at e me paintulut ing kayabe mu ing damusak ne ing bitis mu, magkang damusak ne king aliwang panaun ing salu mu.

36 O anak ku! nung dugpa me ing metung a taung biasa king amanung kabiasnan, iti mag-abala ya king keang salu antimong malino a panamdandam ning kamarinayan; dapot nung dugpakan me ing alang balu king metung a tukud e ya makaintindi o makiramdam.

37 O anak ku! nung mitubud kang metung a taung biasa para kareng keang pamangailangan, e me dinan dakal a utus, uling daptan na ing keang obra antimo ing buri mu: at nung mitubud kang mangmang, e me utusan, nung e munta ka at gawan mu ing keang obra, uling nung ika utus mu kea, e na daptan ing buri mu. Nung itubud da ka king obra, magmadali kang tuparan iti agad.

38 O anak ku! e ka gagawang kalaban ning metung a tau a lalung masikan kesa keka, uling kuanan na ing sukad mu, at ing pamanablas na keka.

39 O anak ku! subukan mu ing keang anak, at ing keang talasuyu, bayu mu ipagkatiwala karela ing keang bandi, magkang e la milako karela; uling ing ating ganap a gamat mayayaus yang biasa, agyang mangmang ya at alang balu, at ing ating gamat a alang laman mayayaus yang kalulu, alang beluan, agyang ya ing principe da ring mangabiasa.

40 O anak ku! Mengan kung metung a colocynth, at linulun kung aloes, at ala kung ikit a mas mapait pa kesa keng kakaluluan at kakulangan.

41 O anak ku! ituru me ing keang anak king pamagtipid at danup, bang arapat nang mayap ing pamanibala king keang pibalebale.

42 O anak ku! e mu tuturu king taung alang balu ing amanu da ring taung biasa, uling mabayat ya iti keya.

43 O anak ku! e mu ipakit ing keang kabilian king keang kakaluguran, magkang mimua ka kea.

44 O anak ku! ing pangabulag ning pusu mas mabayat ya kesa keng pangabulag da reng mata, uling ing pangabulag da reng mata malyari yang ituntun ditak-ditak, dapot ing pangabulag ning pusu e ya mituntunan, at lakuan ne ing matulid a dalan, at munta ya king metung a biluk dalan.

45 O anak ku! ing pangatakid ning tau king bitis na mayap ya pa king pangatakid ning metung a n king keang dila.

46 O anak ku! mayap ya ing kakaluguran a malapit kesa king lalung mayap a kapatad a atyu king marayu.

47 O anak ku! ing kayapan kukupas ya pero ing pamagaral manatili ya, at ing yatu kukupas ya at maging alang kabaldugan, pero ing mayap a lagyu e ya maging alang kabaldugan o e ya kukupas.

48 O anak ku! ing taung alang kapaynawan, ing kamatayan na mas mayap ya kesa keng bie na; at ing siwala ning pamanangis mayap ya pa kesa king siwala ning pamagkanta; uling ing kalungkutan ampon pamanangis, nung ing takut king Dios atiu karela, mayap pa king siwala ning pamagkanta at pamagsaya.

49 O anak ku! ing puad ning tugak king gamat mu mayap ya kesa king gansa king kaldero ning kalupa mung bale; at ing tupang malapit keka mayap ya pa kesa king vakang makarayu; at ing metung a denas atiu king keang gamat mayap ya pa karing libung denas a susulapo; at ing kakaluluan a titipun mayap ya pa kesa king pamikalat ning dakal a pamangan; at ing mabie sora mayap ya pa king metung a leon a mete; at ing metung a libra ning tuna mas mayap ya kesa king metung a libra ning pibandian, buri kung sabian king gintu at pilak; uling ing gintu at ing pilak makasalikut la

at makatakap king gabun, at e mayayakit; dapot ing bulbul manatili ya karing palengki at mayayakit ya, at metung yang leguan king susulud na.

50 O anak ku! mayap ing ditak a pibandian kesa king kalat-kalat a pibandian.

51 O anak ku! mayap ya ing asu a mabie kesa king mete a pakakalulu.

52 O anak ku! mayap ya ing taung pakakalulung darapat matulid kesa king taung mabandi a mete king kasalanan na.

53 O anak ku! tatalan me ing metung a amanu king pusu mu, at iti maging dakal ya keka, at mingat kang mawala ibulalag mu ing lihim ning keang kakaluguran.

54 O anak ku! e ka lulual metung mang amanu king keang asbuk anggang e ka migsalita king keang pusu. At e ka talakad king pilatan da ring taung mipapate, uling king e mayap a amanu manibatan ing pamipatepate, at king pamipatepate manibatan ing gera, at ibat king gera manibatan ing pamipatepate, at ika mapilitan kang magpatutu; dapot tumakas ka manibat karin at painawa ka.

55 O anak ku! e ka salangsang king taung maygit keka, nung e kuanan me ing metung a espiritung mapibabata, at kapibabatan at matulid a panugali, uling alang nanumang lalung mayap pa kaniti.

56 O anak ku! e mu pikakasaman ing mumuna mung kakaluguran, uling ing kadua e ya manatili.

57 O anak ku! puntalan me ing kalulu king keang kasakitan, at magsalita ka tungkul kaya king arapan ning Sultan, at daptan mu ing keang kapagnasan ban iligtas me king asbuk ning leon.

58 O anak ku! e ka matula king kamatayan ning keang kalaban, uling kaybat ning ditak a panaun maging kapara na kang tau, at ing taung manlibak keka igalang me at parangalan at akayabe me king mumuna king pamagbati.

59 O anak ku! nung ing danum manatili ya king banua, at ing uwak a maitim maging maputi ya, at ing mira maging masamsam yang anting pulut-panilan, kanita ding taung alang balu at ding mangmang makaintindi la at maging biasa.

60 O anak ku! nung pagnasan mung maging biasa, pigilan me ing dila mu king pamaglaram, at ing gamat mu king pamanako, at ding mata mu king pamanalbe king marok; kanita mayaus kang biasa.

61 O anak ku! pabustan mung ing taung biasa ipangat na ka king metung a tukud, dapot ing mangmang e na ka lanianan king mabanglung panulu. Maging mapagpakumbaba ka king keang kayanakan at miparangalan ka king keang pangamatua.

62 O anak ku! e ka salangsang king ninuman karing aldo na ning keang upaya, ni ing ilug karing aldo na ning keang albug.

63 O anak ku! e ka magmadali king kasal na ning metung a asawa, uling nung maging mayap ing malyari, sabian na, Ginu ku, isadia mu ku; at nung maging masakit, i-rate ne nung ninu ing meging sangkan na niti.

64 O anak ku! ninu man ing eleganti qfig pamiblas na, ya naman qfig pamagsalita na; at ing maki mababa a

itsura king keang imalan, makanyan mu naman ing keang pamagsalita.

65 O anak ku! nung atin kang dinapat a pamanako, ipabalu mu king Sultan, at dinan meng dake, bang miligtas ka kea, uling nung ali, pibatan mu ing pait.

66 O anak ku! makipagkaluguran ka king taung kinabsi at kinabsi ing gamat na, at e me pakikaluguran ing taung makasara at danupan.

67 Atin yang apat a bage nung nukarin ing ari o ing kayang sundalus e malyaring siguraduan: ing pangalupig ning vizier, at ing e mayap a kapamahalan, at ing pamag-pervert king kaburian, at ing pamag-tyrany king sakup; at apat a bage a e malyaring isalikut: ing matalino, at ing mangmang, at ing mabandi, at ing pakakalulu.'

KAPITULA 3

I Ahikar migretiru ya keng aktibung pamakiabe kareng bage-bage ning estado. Binie na ing pibandian na king pamangkin nang taksil. ini ing makapagmulalang istorya nung makananu yang maging palsipikador ing alang pasalamat a profligate. Ing metung a matalinong planu para isakup ya i Ahikar meging sangkan ning pangaparusan na king kamatayan. Malino ing wakas nang Ahikar.

1 Inya sinabi nang Haiqâr, at inyang ayari na la deting kautusan at kasebian kang Nadan, ing anak ning kapatad nang babai, inisip na king ingatan na la ngan, at e na balu king imbes na ita papakit na kaya ing kapagalan at pamaglait at pamaglibak.

2 Kaybat na nita, linukluk ya i Haiqâr king bale na at binie na kang Nadan ing sablang pibandian na, at ding ipus, at ding ipus a babai, at ding kabayu, at ding baka, at ing sablang bage a pibandian na at kinua na; at ing kayupayan king pamanias at king pamagbawal menatili king gamat nang Nadan.

3 At i Haiqâr makalukluk yang paynawa keng bale na, at balang misan i Haiqâr munta ya at babie na ing kayang galang keng ari, at mibalik ya bale.

4 Ngeni inyang ikit nang Nadan na ing upaya ning pamag-utus at pamagbawal atyu king sarili nang gamat, linawe ne ing katungkulan nang Haiqâr at linait ne, at sisisi ne balang mipalabas ya, ngana, 'Ing tiyu kung i Haiqâr atyu ya king kayang dotation, at ala yang balu ngeni.'

5 At megumpisa yang pepabugbug karing ipus at babai, at pisali na la ding kabayu at ding kamelyu at meging mapaggastus ya king sablang pibandian ning tiyu nang i Haiqâr.

6 At inyang ikit nang Haiqâr a ala yang lunus karing keang ipus o king keang pibalebale, tinalakad ya at tinabi ne king keang bale, at mitubud yang pabalu king ari king kinalat na ing keang pibandian at ing keang pamangan.

7 At tinalakad ya ing ari at inaus ne i Nadan at sinabi na kaya: 'Kabang manatili yang masalese i Haiqâr, alang mag-ari kareng pibandian na, o kareng pibalebale na, o kareng pibandian na.'

8 At ing gamat nang Nadan mewala ya king keang bapa a i Haiqâr at king sablang pibandian na, at king samantala e ya linub o linwal, ni e ne binati.

9 Kanita sinisi ya i Haiqâr king kayang pamagsumikap kang Nadan a anak ning kapatad nang babai, at patuloy yang melungkut.

10 At i Nadan atin yang kapatad a lalaki a milagyuan Benuzârdân, inya kinua neng Haiqâr ing sarili na bilang kapalit nang Nadan, at pepalaki ne at peparangalan ne king maragul a dangalan. At binie na kea ing anggang kayatinan na, at gewa neng gobernador king bale na.

11 Ngeni inyang abalu nang Nadan ing milyari, mebigla ya king inggit at selos, at megumpisa yang migreklamu karing balang metung a mangutang keya, at linawe ne ing tiyu nang Haiqâr, a sasabing: 'Ing tiyu ku tinabi na ku king bale na, at mas buri ne ing kapatad ku kesa kaku, pero nung ing Kakataskatasan a Dios dinan nakung upaya, idala ke ing kasakitan a paten ke.'

12 At i Nadan patuloy yang mimisip nung nanu ing makatakid a malyari nang gawan para keya. Kaybat na ning ditak a panaun, inisip nang Nadan iti at sinulat yang metung a sulat kang Akis a anak nang Sah a Mabiasa at ari ning Persia.

13 'Kapayapan at kalusugan at sikanan at dangalan ibat kang Senakerib a ari ning Asiria at Nineve, at ibat king keyang visir at king keang kalihim a i Haiqâr keka, O marangal a ari! Paburen mung mika penny king pilatan mu at kanaku.

14 At potang miras ya keka iting sulat, nung talakad ka at munta kang agad king kapatagan ning Nisrîn, at king Asiria, at Nineve, ibie ke keka ing kayarian a alang gera at alang pamakilaban.

15 At sinulat ya namang metung pang sulat king lagiu nang Haiqâr kang Faraon a ari ning Ehipto. 'Maging kapayapan keka at kanaku, O mayupayang ari!

16 Nung miras keka ing sulat a ini, talakad ka at munta ka king Asiria at Nineve king kapatagan ning Nisrîn, ibie ke keka ing kayarian a alang gera at alang labanan.

17 At ing sinulat nang Nadan kalupa ne ning sinulat nang bapa nang i Haiqâr.

18 Kanita tinikdo na la ding aduang sulat, at tinatakan na la king tatak ning keang bapa a i Haiqâr; makanyan man atyu la king palasyu ning ari.

19 Kanita minta ya at sinulat yang sulat ibat king ari king tiyu nang Haiqâr: 'Kapayapan at kalusugan king kanakung Vizier, kanakung Kalihim, kanakung Chancellor, Haiqâr.

20 O Haiqâr, potang miras ya keka iting sulat, tipunan mu la ding sablang sundalus a kayabe mu, at paburen mung maging ganap la king imalan at king bilang, at idala mu la kanaku king kalimang aldo king kapatagan ning Nisrîn.

21 At potang akit mu kung lalapit keka, magmalagua ka at gawan mung kalaban ing kalaban a makilaban kanaku, uling kayabe ku la ding tubud nang Faraon a ari ning Ehipto, bang akit da ing sikanan ning kekaming hukbu at malyari lang mitakutan kekatamu, uling ila ring kalaban tamu at pikakasaman da katamu.'

22 Kaybat, tetakan ne ing sulat at peparala ne king Haiqâr kapamilatan ning metung karing ipus ning ari. At kinua ne ing aliwang sulat a sinulat na at kinalat ne king arapan ning ari at binasa ne kea at pepakit ne ing tatak.

23 At anyang ing ari dimdam na ing atiu king sulat megulu ya isip king maragul a kaguluan at mimua ya king maragul at mabagsik a mua, at sinabi na, 'Ah, pepakit ku na ing kakung kabiasnan! nanu ing depatan ku kang Haiqâr inya sinulat na la deting sulat karing kalaban ku? Iti kaya ing ablas ku ibat kaya para keng pakinabang ku kaya?'

24 Nganang Nadan, E ka migaganaka, Makamal a Ari! ni e ka mimua, pero munta tamu keng kapatagan ning Nisrîn at lawan tamu nung tutu ya ing kwentu o ali.'

25 Kanita tinalakad ya i Nadan king kalimang aldo at tiki ne ing ari at ding sundalus at ing visir, at minta la king disyerto king kapatagan ning Nisrîn. At ing ari linawe ya, at oini! I Haiqâr ampo ing sundalus maka-array la.

26 At inyang ikit nang Haiqâr king atyu ya karin ing ari, linapit ya at sininyas na la ding sundalus ban lumapit la king gera at lumaban la king ari antimo ing mayayakit king sulat, e na balu nung nanu ing kulkul a kinulkul nang Nadan Iya.

27 At inyang ikit ne ning ari ing gewa nang Haiqâr, mebigla ya at mitakutan ya, at mimua yang maragul a mua.

28 Nganang mekibat Nadan, Makamal a Ari, akakit mu? nanu ing depatan na niting pakakalulu? pero e ka mimua at e ka maglungkut o magsakit, nune munta ka keng bale mu at lukluk ka keng kekang tronu, at idala ke keka i Haiqâr a makagapus at makadena kareng kadena, at itabi ke ing kekang kalaban keka a alang kapagalan.'

29 At ing ari mibalik ya king keang tronu, uling mimua ya tungkul king Haiqâr, at ala yang gewa nanuman tungkul kea. At minta ya i Nadan kang Haiqâr at sinabi na kaya, 'W'allah, O tiyu ku! Tutu yang tumula ing ari keka king maragul a tula at pasalamat ya keka uling depatan mu ing inutus na keka.

30 At ngeni tinubud naku keka bang apadala mu la ding sundalus king karelang katungkulan at ume ka kea a makagapus la ding gamat mu king gulut mu, at ding bitis mu makagapus la, bang akit da ring tubud nang Faraon iti, at bang ing ari malyari yang tatakut la karela at king karelang ari.'

31 Kanita mekibat ya i Haiqâr at ngana, 'Ing makiramdam yapin ing mamintu.' Tinalakad ya kanita murin at tinali no ding gamat na king gulut na, at tinali no ding bitis na.

32 Tiki neng Nadan at tinuki ya king ari. At inyang linub ya i Haiqâr king arapan ning ari, siniklaud ya arapan na king gabun, at mignasa yang upaya at alang anggang bie king ari.

33 Kanita ngana ning ari, 'O Haiqâr, ing kanakung Kalihim, ing Gobernador ning kanakung bage, ing kanakung Chancellor, ing kanakung pekapun ning kanakung Estadu, sabian mu kanaku nung nanu ing e mayap a depatan ku keka inya ablasan mu ku king makasumaming dapat a ini.'

34 Kaybat na nita, pepakit da la kang Jesus ding letra a makasulat at makatatak. At inyang ikit neng Haiqâr iti, mengalgal la ding bitis na at ing dila na metali ya agad, at e ya mekapagsalita king takut; dapot binitin ne ing buntuk na king gabun at pipi ya.

35 At inyang ikit na iti ning ari, dimdam nang siguradu king ing bage ibat kea, at agad yang tinalakad at inutus na karela ing paten de i Haiqâr, at sugatan de ing gulut na king espada king lual ning siudad.

36 Kanita kinulisak ya i Nadan at ngana, 'O Haiqâr, O blackface! nanu ing pakinabang mu king keang pamisip o upaya king pamangawang bage a ini king ari?'

37 Makanyan ing sasabian na ning talapagkwentu. At ing lagyu na ning espadahan Abu Samîk. At ngana ning ari, 'O espada! talakad ka, munta ka, pututan me ing gulut nang Haiqâr keng pasbul ning bale na, at iyugse me ing buntuk na keng katawan na dinalan a siku.'

38 Kanita siniklaud ya i Haiqâr king arapan ning ari at ngana, Mabie ya sana ing ari ku king kapilan pa man! at nung pagnasan mu kung paten, matupad ing keang kapagnasan; at balu ku ala kung kasalanan, dapot ing marok a tau bas yang munie kwenta king keang karokan; makanian man, O guinu kung ari! Pakisabi ku keka at king keang kakaluguran, paintulutan mu ing espadahan ing ibie ne ing katawan ku karing ipus ku, ban ikutkut da ku, at paintulutan mu ing ipus mu ing maging ain mu.'

39 Tinalakad ya ing ari at inutus na king sundalus ing daptan na itang buri na.

40 At agad na lang inutus karing keang talasuyu na kuanan de i Haiqâr at ing espadahan at tuki lang lubas kaya bang paten de.

41 At inyang abalu nang Haiqâr a paten de, mitubud ya king asawa na, at sinabi na kea, 'Lual ka at salubungan mu ku, at paburen mung mika libung kayanakan a dalagang kayabe mu, at isulud mu lang imalan a kule lila at seda bang manangis la kaku bayu ku mate.

42 At magsadia kang metung a lamesa para karing espada at ding ipus na. At magtimpla kang dakal a alak, ban minum la.'

43 At tiparan na ing anggag inutus na kea. At tutu yang matalino, matalino, at maingat. At pisamut na ing sablang posibling kauryan at pamagararal.

44 At inyang ing sundalus na ning ari at ing espada miras la, ikit de ing lamesa a makaayus, at ing alak at ding mangasanting a pamangan, at megumpisa lang mengan at minum angga king melasing la.

45 Kanita i Haiqâr kinua ne ing espadahan king makabukud karing grupu at ngana, 'O Abu Samîk, e mu wari balu king inyang buri na kang paten ning ari Sarhadum, ing tata nang Senakerib, kinua da ka at selikut da ka king metung a lugal angga king milako ing mua na ning ari at inawad na ka?'

46 At inyang dela da ka king keang arapan metula ya keka: at ngeni ganakan mu ing kayapan a depatan ku keka.

47 At balu ku king ing ari sumisi ya kanaku at mimua yang maragul a mua tungkul king kakung pamakamate.

48 Uling ala kung kasalanan, at nung iyarap mu ku king arapan na king keang palasyu, akit mu ing maragul a

kapalaran, at abalu mu king i Nadan a anak ning kapatad kung babai linlang na ku at depatan na ing e mayap a dapat kanaku, at sumisi ya ing ari king pamakamate na kanaku; at ngeni atin kung bodega king mula ning bale ku, at alang makibalu kaniti.

49 Isalikut mu ku karin king beluan na ning asawa ku. At atin kung metung a ipus a makasukul a karapatdapat paten.

50 Ilual ye at papiblasan ye king imalan ku, at yutus yu karing ipus potang malasing la king paten de. E ra balu nung ninu ing paten da.

51 At inugse ke ing buntuk na dinalan a siku king katawan na, at ibie ke ing katawan na karing kakung ipus, bang ikutkut de. At mitipun kang maragul a pibandian kanaku.

52 At kanita gewa na ning espadahan ing inutus nang Haiqâr, at minta ya king ari at sinabi na kea, 'Mabie ya sana ing buntuk mu kapilan man!'

53 Kanita ing asawa nang Haiqâr pepababa ne kaya keng pipagsalikut balang duminggu nung nanu ing sapat para kaya, at alang makibalu kaniti nung e mu ing sarili na.

54 At ing istorya mibalita ya at miulit-ulit at mikalat king balang lugal nung makananu yang pete at mete i Haiqâr ing Sage, at ding anggag tau king siudad a ita melungkut la para kaya.

55 At menangis la at ngara: 'Kalulu keka, O Haiqâr! at king keang pamagararal at king keang kayapan! Makalungkut keka at king keang beluan! Nukarin ya mayakit ing kalupa mu? at nukarin ya malyaring mika taung makanyan katalino, makanyan kabyasa, makanyan kagaling king pamaniakup a kalupa mu ban yang katmuan ing keang lugal?'

56 Dapot ing ari sisisi ya tungkul king Haiqâr, at ing keang pamanisi ala yang ulaga keya.

57 Kanita inaus ne i Nadan at ngana kaya, 'Munta ka at idala mu la ding kakaluguran mu at gawa kang pamagmalun at pamagtangis para kang tiyu mung i Haiqâr, at maglungkut ka para kaya antimo ing kaugalian, parangal ing keang alaala.'

58 Inyang minta ya i Nadan king bale na ning bapa na, e ya menangis, e ya melungkut o menangis.

59 At i Nadan pigmulan nong dekap ding ipus a babai at ding ipus a bandi nang Haiqâr, at ginapus na la at pepasakitan na la at pepasakitan na la king masikan a pamanalbag.

60 At e ne ginalang ing asawa na ning bapa na, ing babaing peparagul kaya antimo ing sarili nang anak, nune buri na ing manabu ya king pamikasala kayabe na.

61 Dapot i Haiqâr meputut ya king pipagsalikut, at dimdam na ing tangis da ring keang ipus at ding keang siping bale, at pinuri ne ing Kakataskatasan a Dios, ing Mapaglunus, at pepasalamat ya, at parati yang manalangin at makisabi king Kakataskatasan a Dios.

62 At ing espadahan datang ya paminsan-minsan kang Haiqâr kabang atyu ya king libutad ning pipagsalikut: at i Haiqâr dinatang ya at pakisabian ne. At pepayapa ne at pignasan na ing pangaligtas na.

63 At inyang ing istorya mibalita ya kareng aliwang bansa na i Haiqâr ing Sage mepate ya, ding sablang ari melungkut la at linapastangan de i Aring Senakerib, at miglungkut la kang Haiqâr a talapaglutat kareng bugtung.

KAPITULA 4

"Ding Bugtung ning Sphinx." Nanu ing tutu nang milyari kang Ahikar. Ing pamagbalik na.

1 At inyang siniguradu na ning ari ning Ehipto king mepate ya i Haiqâr, tinalakad yang agad at sinulat yang sulat kang Aring Senakerib, a pepaganaka na kaya ing kapayapan at ing kalusugan at ing sikanan at ing dangalan a pagnasan ming lakwas para keka; ing pakamalan kung kapatad, i Aring Senakerib.

2 Pagnasan kung mitalakad metung a kastilyu king pilatan na ning banua at ning yatu, at buri kung itubud mu kaku ing metung a biasa, matalinong tau ibat keka bang italakad ne para kaku, at pakibatan naku ding anggang kutang ku, at bang akwa ku ing buis at buis king Asiria kilub ding atlung banua.

3 Kaybat na nita, tetakan ne ing sulat at prepara ne kang Senakerib.

4 Kinua ne at binasa ne at binie ne karing keang vizier at karing marangal ning keang kayarian, at ila mebigla la at mekarine, at mimua ya king maragul a mua, at mebigla ya nung makananu yang dapat gawan.

5 Kaybat na nita, tinipun na la ding lalaking makatua, ding mangabiasa, ding mangabiasa, ding pilosopo, ding manula, ding astrologo, at ding sablang atyu king balen na. munta ka king ari ning Ehipto at pakibatan mu la ding kutang na?"

6 Ngara, Makamal a Ari! balu mu king alang ninu man king keang kayarian a makibalu kareting kutang nung e mu i Haiqâr, ing keang visir at kalihim.

7 Oneng ikami ala kaming kabiasnan kaniti subali mu i Nadan a anak ning kapatad nang babai. Ausan me keka, pota abuklat ne iting matigas a buhol.'

8 Kanita pepayaus ne ning ari i Nadan at ngana, Lawan me iting sulat at abalu mu nung nanu ing makasulat kaniti. At inyang binasa neng Nadan, ngana, Makamal a ginu! ninu ing makagawang kastilyu king pilatan ning banua at yatu?"

9 At inyang dimdam ning ari ing pamagsalita nang Nadan melungkut ya king maragul at masakit a lungkut, at kinuldas ya king keang luklukan at linukluk ya king abu, at megumpisa yang menangis at menangis king Haiqâr.

10 Ngara, O kakung kalungkutan! O Haiqâr, na makibalu kareng lihim ampo kareng bugtung! kalulu ku keka, O Haiqâr! O talaturu ning kakung balayan at pekapun ning kakung kayarian, nukarin ku manakit kalupa mu? O Haiqâr, O talaturu ning kanakung bansa, nukarin ku magbalik para keka? kalulu na ku keka! makananu da kang lesak! at pekiramdaman ku ing pamagsalita na ning metung a mangmang, alang balu a anak a alang beluan, alang relihiyon, alang pangalalaki.

11 Ah! at pasibayu Ah para keng sarili ku! ninu ing makabye keka kanaku misan mu, o makapagsalita kanaku na mabie ya i Haiqâr? at ibie ke kea ing kapitna ning kayarian ku.

12 Nukarin ya menibat iti kanaku? Ah, Haiqâr! bang akit daka misan mu, bang kumatmu ku king pamaglawe keka, at tula keka.

13 Ah! O ing kakung lungkut para keka angga king sablang panaun! O Haiqâr, makananu dakang pete! at eku menatili keng keang kasu anggang e ku akit ing wakas ning bage.'

14 At ing ari manangis ya bengi at aldo. Ngeni inyang ikit na ning espadahan ing mua ning ari at ing lungkut na para kang Haiqâr, ing pusu na melambut ya keya,, at linapit ya king arapan na at sinabi na kea:

15 'O ginu ku! iyutus mu karing talasuyu mu ing pututan de ing buntuk ku.' Kanita ngana ning ari kaya: 'Kalulu ka, Abu Samîk, nanu ing kasalanan mu?'

16 At sinabi na kea ning espada, O kakung panginuan! ing balang ipus a darapat salang king amanu ning keang panginuan paten de, at aku dinapat kung salang king utus mu.'

17 Kanita ngana ning ari kea. 'Kalulu ka, O Abu Samîk, nanu ing gewa mung salang keng utus ku?'

18 At ngana ning espada, O ginu ku! inutus mu kaku ing paten ke i Haiqâr, at balu ku na sumisi ka tungkul kaya, at mekasala ya, at selikut ke keng metung a lugal, at pete ke ing metung kareng ipus na, at ngeni ligtas ya keng tangke, at nung utus mu kanaku idala ke keka.'

19 At ing ari sinabi na kea. 'Kalulu ka, O Abu Samîk! linawe mu ku at aku ing keang ginu.'

20 At sinabi na kea ning espada, 'Ali, nung e king bie ning buntuk mu, O ginu ku! Ing Haiqâr ligtas ya at mabie ya.'

21 At inyang dimdam na ning ari ing amanung ita, meramdang yang siguradu king bage, at ing buntuk na linango ya, at mesira ya king tula, at inutus na karela ing idala de ing Haiqâr.

22 At ngana king espada, Ipus a kapanaligan! nung ing keang pamagsalita tutu ya, buri dakang payamanan, at itas ing keang dignidad babo da reng sablang kakaluguran mu.'

23 At ing espadahan linakad yang masaya angga king miras ya king bale nang Haiqâr. At binuklat ne ing pasbul ning pipagsalikut, at kinuldas ya at ikit neng Haiqâr makalukluk, pupuri ya king Dios, at pasalamat ya Kaya.

24 At kinulisak ya kea, ngana, 'O Haiqâr, aku ing magdala king pekamaragul a tula, at tula, at tula!'

25 At sinabi nang Haiqâr kea, 'Nanu ing balita, O Abu Samîk?' At selita na ngan kang Moises ing sabla tungkul kang Faraon manibat king kamumulan angga king kawakasan. Kaybat tiki ne at minta ya king ari.

26 At inyang linawe ne ning ari, ikit ne king keang kabilian, at ing keang buak meragul yang anti ding animal a malyap at ding keang kuku anti ding kuku na ning agila, at ing keang katawan marinat ya king alikabuk, at ing keang katawan marinat ya king alikabuk,

at ing kule ning lupa na migbayu ya at mewala at ngeni mengari yang abu.

27 At inyang ikit ne ning ari, melungkut ya kea at tinalakad yang agad at kinua ne at kinuyad ne, at menangis ya kea at ngana: 'Puri ya ing Dios! ninu ing migbalik keka kanaku.'

28 Kaybat na nita, pepatulan ne at pepasiknangan lub. At kinua ne ing imalan na, at sinulud ne ing espadahan, at meging maganaka ya kea, at dininan neng maragul a pibandian, at pepaynawa ne i Haiqâr.

29 Kanita nganang Haiqâr king ari, Mabie ya sana ing ari ku king kapilan pa man! Deti ila ring dapat da ring anak ning yatu. Peparagul ke ing metung a palma ban asandalan ke, at miyugse ya king gilid, at tigkil na ku.

30 Dapot, O Ginu ku! uling pepakit ku king arapan mu, e na ka paburen ning pamagmalasakit! At ing ari sinabi na kea: 'Purian ya ing Dios, a pepakit keka ing lunus, at balu na king mekasala ka, at linigtas na ka at linigtas na ka king pamakamate.

31 Dapot munta ka king malisangan a pandilu, at pakalbu me ing buntuk mu, at pututan mu la ding kekang kuku, at palitan mu la ding kekang imalan, at magsaya ka kilub ning apat apulung aldo, bang agawa mu ing mayap king kekang sarili at asundu ing kekang kabilian at ing kule ning kekang lupa malyari yang mibalik keka.'

32 Kanita leko ne ning ari ing maulagang imalan na, at sinulud ne kang Haiqâr, at pepasalamat ya i Haiqâr king Dios at siniklaud ya king ari, at minta yang masaya at masaya king tuknangan na, pupurian ne ing Kakataskatasan a Dios.

33 Mesaya la naman ding memalen na ning bale na at ding kakaluguran na at ding sablang mekabalita king mabie ya.

KAPITULA 5

Ing sulat da ring "bugtung" pepakit ya kang Ahikar. Deng kayanakan a lalaki kareng agila. Ing mumunang "eroplanu" a pamaglakbe. Munta ka Ehipto. I Ahikar, bilang metung a taung byasa atin yang sense of humor. (Verse 27).

1 Depatan na itang inutus na ning ari at migpainaawa ya kilub ding apat apulung aldo.

2 Kaybat na nita, sinulud ne ing masanting nang imalan, at sinake yang minta king ari at ding ipus na king gulut na at king arapan na, masaya ya at matula.

3 Inyang abalu na i Nadan a anak ning kapatad nang babai ing malilyari, mirinan yang takut at mitakutan, at e na balu nung nanu ing daptan na.

4 At inyang ikit neng Haiqâr iti linub ya king arapan ning ari at binati ne, at binalik ne ing pamagbati, at pepaluklukan ne king siping na, ngana kea,

'O kaluguran kung Haiqâr! lawan mo deting sulat a peparala na kekami ning, ari ning Egipto, kaibat nang dimdam a pete daka.

5 Inugse da kami at simbut da kami, at dakal la karing memalen na ning bansa mi tinakas la Ehipto uli na ning

takut da karing buis a peparala na ning ari ning Ehipto ban aduan da kekatamu.

6 Kanita kinua neng Haiqâr ing sulat at binasa ne at aintindian na ing laman na.

7 Kanita ngana king ari. 'E ka mimua, O ginu ku! Munta ku Ehipto at isubli ku la ding pakibat king ari, at ipakit ku kea iting sulat, at pakibatan ke ing tungkul king buis, at pabalikan ku la ding sablang tinakas; at pakarine ku la ding kekang kalaban king saup ning Kakataskatasan a Dios, at para king kaligayahan ning kekang kayarian.'

8 At inyang dimdam na ning ari ing pamagsalitan iti ibat king Haiqâr, metula ya king maragul a tula, at ing pusu na maragul ya at pepakit yang pabor keya.

9 At sinabi nang Haiqâr king ari: 'Dinan mu kung makatagal kilub ning apat apulung aldo ban abalu ku ing kutang a ini at asikasu ke.' At pepaintulutan na iti ning ari.

10 At minta ya i Haiqâr king keang tuknangan, at inutus na karing mangangaso ing dakpan da la ring aduang anak a agila para kaya, at dekap da la at dela da la kea: at inutus na karing talapamibi lubid a maghabi lang aduang lubid a kapas para kaya, balang metung karela aduang libung siku king kaba, at pepadala na la ding karpinteru at inutus na lang gawa lang aduang mangaragul a kaban, at iti depatan da.

11 Kanita kinangwa yang aduang anak a lalaki, at aldo-aldo yang miyain karing tupa at pepakan na la ding agila at ding anak a lalaki, at pepasaken na la ding anak a lalaki karing gulut da ring agila, at tinali na la king metung a matatag a buhol, at tinali ne ing lubid karing bitis da da ring agila, at paburen lang lumipad babo ditak-ditak aldo-aldo, king distansyang apulung siku, angga king mebiasa la at mebiasa la kaniti; at tinalakad la king anggang kaba na ning lubid angga king miras la king banua; ding kayanakan a lalaki atyu la keng gulut da. Kaybat inaus na la king sarili na.

12 At inyang ikit nang Haiqâr a ing keang kapagnasan metupad ya inutus na karing anak a lalaki a potang midala nala babo banua dapat lang gulisak, a sasabing:

13 Ngara, Magdala kayu kekami king burak at batu ban patalakad keng kuta para king ari, uling ala kaming gagawan.

14 At e ya meyari ing Haiqâr king pamagsane karela at pamag-exercise karela angga king miras la king pekamaragul a punto (ning kabiasnan).

15 Kanita likuan na la at minta ya king ari at ngana, Makamal a Ginu! ing obra meyari ya agpang king kekang nasa. Talakad ka kayabe ku ban ipakit ke keka ing makapagmulala.'

. tiru na la. Kaybat, ginuyud na la king sarili na at binili na la king karelang lugal.

17 At ing ari at ding kayabe na mengapamulala la king maragul a pamagmulala: at ing ari kinuyad ne i Haiqâr pilatan da ring mata na at sinabi na kea, 'Munta kang payapa, O kaluguran ku! O pagmaragul ning kanakung kayarian! king Ehipto at pakibatan yu ing kutang na ning ari at sambutan ye king kapamilatan na ning sikanan na ning Kakataskatasan a Dios.

18 Kaybat na nita, migpaalam ya kang David at tiki na la ding sundalus na at ding sundalus na at ding kayanakan a lalaki at ding agila at minta la karing tuknangan na ning Ehipto; at inyang miras ne, mibalikid ya papunta king labuad ning ari.

19 Inyang abalu da ring memalen na ning Ehipto king mitubud ya i Senakerib king metung a lalaking kayabe na ban makipagsalita king ari at makibat karing kutang na, sinabi ra king ari ing balita. .

20 At dinatang ya at mine ya king arapan nang Faraon, at siniklaud ya kea antimo ing karampatan daptan karing ari.

21 At sinabi na kea: Makamal a Ari! Purian na ka ning Aring Senakerib king mitmung kapayapan at sikanan at dangalan.

22 At tinubud na ku, a metung ku karing keang ipus, bang apakibatan ku la ding keang kutang, at tuparan ing anggag keang kapagnasan: uling tinubud me ban manintun king kanakung ginu a ari metung a tau a mitalakad keka metung a kuta king pilatan da ring banua at yatu.

23 At aku king saup na ning Kakataskatasan a Dios at ning marangal mung lugud at upaya na ning kanakung ari, italakad ke para keka agpang king buri mu.

24 Oneng, Makamal a Ari! nanu ing sinabi mu tungkul kareng buis ning ehipto kilub ning atlung banua--ngeni ing katatagan ning metung a kayarian maigpit yang hustisya, at nung manalo ka at ing gamat ku ala yang kabiasnan king pamakibat keka, kanita ing kanakung ginu a ari padala na keka ing buis a sinabi mu.

25 At nung apakibatan da ka karing keang kutang, mitagan keka ing ipadala mu ing nanumang sinabi mu king kanakung ginu a ari.

26 At inyang dimdam nang Faraon ing amanung ita, mengapamulala ya at mebigla ya uli na ning kalayaan na ning keang dila at ing manyaman nang pamagsalita.

27 Ngana ning ari, Tau! nanu ing lagyu mu?" At ngana, Ing keang talasuyu ya i Abiqâm, at aku metung kung malating langgam karing langgam nang Aring Senakerib.

28 Nganang mekibat ning ari, Ala waring taung marangal kesa keka ing ginu mu inya peparala yang metung a langgam ban pakibatan na ku at makipagsalita kanaku?

29 At sinabi nang Haiqâr, 'O ginu kung ari! Buri ku king Dios a Kakataskatasan a tuparan ku ing atyu king isip mu, uling ing Dios kayabe no ring mahina ban apalitan na la ring masikan.'

30 Kanita inutus na ning ari king isadia de ing tuknangan nang Abiqâm at dinan deng pamangan, pamangan, inuman, at ing sablang kailangan na.

31 At inyang meyari na iti, atlung aldo kaybat na nita i Faraon miblas yang purpura at malutu at linukluk ya king keang luklukan, at ding anggag keang vizier at ding magnate ning keang kayarian makatalakad lang makakrus gamat, ding karelang bitis malapit la, at ding karelang buntut makaduku la.

32 At mitubud ya ing Faraon ban kuanan de i Abiqâm, at inyang miparap ya kea, siniklaud ya king arapan na, at inuma ne ing gabun king arapan na.

33 Ngana ning ari, O Abiqâm, kaninu kung kalupa? at ding marangal ning kayarian ku, kaninu la makatulad?"

34 At sinabi nang Haiqâr keya, 'O ginu kung kamaganak, kalupa me ing idolong Bel, at ding marangal ning keang kayarian kalupa da la ring talasuyu na.'

35 Nganang mekibat Jesus, Sumulung ka at magbalik ka bukas. Inya meko ya i Haiqâr antimo ing inutus nang ari kaya.

36 At kabukasan, minta ya i Haiqâr king arapan nang Faraon, at siniklaud ya, at tinalakad ya arapan ning ari. At i Faraon mimalan yang malutu, at ding marangal mimalan lang maputi.

37 At ing ari sinabi na kea 'O Abiqâm, ninu ing kalupa ku? at ding marangal ning kayarian ku, kaninu la makatulad?"

38 At sinabi nang Abiqâm, O ginu ku! ika kalupa me ing aldo, at ding keang talasuyu kalupa da la ring sinag na.' At ngana ning ari, Muli na ka king tuknangan mu at magbalik ka keni bukas.

39 Kanita inutus nang Faraon ing kayang Korte na magsulud lang maputing imalan, at ing Faraon miblas yang kalupa ra at linukluk ya king tronu na, at inutus na karela ing kuanan de ing Haiqâr. At linub ya at linukluk king arapan na.

40 Ngana ning ari, O Abiqâm, kaninu kung kalupa? at ding kanakung marangal, kaninu la kalupa?"

41 At sinabi nang Abiqâm, O ginu ku! ika kalupa me ing bulan, at ding keang marangal kalupa da la ring planeta at ding batuin.' At ngana ning ari, Mako ka, at bukas keti na ka.

42 Kanita inutus na ning ari karing kayang talasuyu ing misulud lang imalan a miyayaliwang kule, at ing ari sinulud yang imalan a malutu, at linukluk ya king tronu na, at inutus na karela ing kuanan de i Abiqâm. At linub ya at siniklaud ya arapan na.

43 At sinabi na, 'O Abiqâm, ninu kung kalupa? at ding kanakung sundalus, kaninu la kalupa?" At ngana, 'O ginu ku! ika kalupa me ing bulan ning abril, at ding keang sundalus kalupa da la ring bulaklak na.'

44 At inyang dimdam na iti ning ari metula ya king maragul a tula at sinabi na, 'O Abiqâm! ing mumunang ukdu pepakit mu ku king idolong Bel, at ding kakung marangal karing keang talasuyu.

45 At king kaduang ukdu pepakit mu ku king aldo, at ding kakung marangal karing sinag ning aldo.

46 At king katlung besis pepakit mu ku king bulan, at ding kakung marangal karing planeta at batuin.

47 At king kapat a besis pepakit mu ku king bulan ning Abril, at ding kakung marangal karing sampaga na. Oneng ngeni, O Abiqâm! sabian mu kanaku, ginu mu, aring Senaquerib, ninu ing kalupa na? at ding keang marangal, kaninu la kalupa?"

48 At i Haiqâr kinuldas yang masikan at ngana: 'Marayu kanaku ing pamagsalita king kanakung ginu a ari at ika makalukluk ka king keang tronu. Oneng talakad ka ban sabian ku keka nung ninu ing kalupa na ning ginu kung ari at nung ninu la ding marangal a tau.

49 At i Faraon megugulu ya uli na ning malaya nang amanu at ing keang katapangan king pamakibat. Kanita

tinalakad ya ing ari king tronu na, at tinalakad ya king arap nang Haiqâr, at ngana keya, 'Sabian mu kanaku ngeni, ban abalu ku nung ninu ing kalupa ning kekang ginu a ari, at ding kayang marangal, nung ninu ing kalupa da.'

50 At sinabi nang Haiqâr keya: 'Ing kanakung ginu ya ing Dios ning banua, at ding kayang marangal ila ring kildap at ing duldul, at nung buri na ing angin titiup ya at ing uran babagsak.

51 At inutus na ing duldul, at kikislap ya at minuran, at tatalan ne ing aldo, at e na babie ing sala na, at ing bulan at ding batuin, at ela lilibut.

52 At inutus na ing bagyu, at titiup ya at ing uran menabu ya at tatapakan ne ing Abril at sisiran na la ding bulaklak na at ding bale na.'

53 At inyang dimdam nang Faraon ing amanung iti, mebigla yang bina at mimua yang maragul, at ngana kea: 'O tau! sabian mu kanaku ing katutwan, at ipabalu mu kanaku nung ninu ka talaga.'

54 At sinabi na kea ing katutuan. 'Aku i Haiqâr ing talasulat, pekamaragul kareng Privy Councilors ning ari Senacherib, at aku ing kayang vizier at ing Gobernador ning kayang kayarian, at ing kayang Chancellor.'

55 At sinabi na kea : Katutuan ing sinabi mu king amanung iti. Pero abalitan mi tungkul kang Haiqâr, na pete ne ning aring Senakerib, pero balamu mabie ka pa at masalese.'

56 At sinabi nang Haiqâr kea, 'Wa, makanyan ing milyari, dapot purian ya ing Dios, a makibalu king nanu mang makasalikut, uling ing kanakung ginu a ari inutus na ing paten da ku, at meniwalá ya king amanu da ring taung alang patugut, dapot ing Ginu linigtas na ku aku, at nuan ya ing manalig keya.'

57 At ngana ning ari kang Haiqâr, 'Munta ka, at bukas munta ka keni, at sabian mu kanaku ing metung a amanu a e ku pa dimdam karing kanakung marangal o karing memalen ning kanakung kayarian at bansa.'

KAPITULA 6

Ing ruse magtagumpe ya. Pekibatan nang Ahikar ing balang kutang na ning ari. Deng kayanakan a lalaki keng agila ila ing climax ning aldo. Ing wit, a bihira mayayakit keng minunang kasulatan, mibulalag ya keng bersikulo 34-45.

1 At minta ya i Haiqâr king keang tuknangan, at sinulat yang metung a surat, a sasabing makanini:

2 Ibat ya kang Senakerib a ari ning Asiria. at ing Nineve kang Faraon a ari ning Egipto.

3 'Kapayapan keka, O kapatad ku! at ing papabalu mi keka king kapamalatan na niti ya pin ing ing metung a kapatad mangailangan ya king kapatad na, at ding ari ning balang metung, at ing kanakung kapanayan ibat keka yapin ing pautang mu kung siam a ralan a talentung gintu, uling kailangan ku iti para king pamangan ning ding mapilan karing sundalus, bang, gastusan ku karela. At kaybat ning ditak a panaun ipadala ke keka.'

4 Kaybat na nita, tiklu ne ing surat at binie ne king ari itang kabukasan.

5 At inyang ikit na iti, mebigla ya at ngana kea : Ing katutuan e ku pa dimdam kaninuman a amanung anti kaniti.

6 Kanita sinabi nang Haiqâr keya, 'Tutu pin ini ing utang mu king ginu kung ari.'

7 At tinggap na iti ning Faraon, ngana, 'O Haiqâr, kalupa mu ing tapat king pamagsilbi karing ari.

8 Nuan ya ing Dios a gewa na kang sakdal king kabiasnan at pepalamutian na ka king pilosopiya at beluan.

9 At ngeni, O Haiqâr, atin pang mitagan a buri mi keka, na gawan meng metung a kastilyu pilatan ning banua at yatu.'

10 Kanita sinabi nang Haiqâr, 'Ing makiramdam yapin ing mamintu. Patalakad dakang metung a kastilyu agpang king buri mu at buri mu; dapot, O ginu ku, magsadia kung apog at batu at gabun at talapagobra, at atin kung byasang talapagobra a mitalakad para keka antimo ing buri mu.'

11 At sidia na ning ari ing sablang ita dikil kea, at minta la king metung a malualas a lugal; at i Haiqâr at ding anak nang lalaki dinatang la karin, at tiki no ring agila at ding kayanakan a lalaki kayabe na; at ing ari at ding anggag marangal na minta la at ing mabilug a ciudad mitipun ya, bang akit da nung nanu ing daptan nang Haiqâr.

12 Kanita pepalual nong Haiqâr ding agila karing kaban, at tinali no ring kayanakan a lalaki king gulut da, at tinali no ring lubid karing bitis da ring agila, at pepaburen nong linub king angin. At linundag la king babo, angga king menatili la king pilatan ning banua at yatu.

13 Migmula lang kukulisak ding anak a lalaki, Magdala kang ladrilyu, magdala kang burak ban italakad mi ya ing kuta ning ari, uling ala kaming gagawan!

14 At ding keraklan mengapamulala la at megugulu la, at ila mipamulala la. At ing ari at ding keang marangal mengapamulala la.

15 At i Haiqâr at ding keang talasuyu pigmulan nong binugbug ding magobra, at kinulisak la para karing sundalus ning ari, ngara karela, 'Idala yu la karing byasang magobra ing buri da at e yu la babawal king karelang obra.'

16 Ngana ning ari, Mamulang ka; ninu ing makadala nanu man angga king distansya a ita?'

17 At sinabi nang Haiqâr kea, 'O ginu ku! makananu tang mitalakad metung a kastilyu king angin? at nung atyu ya keni ing ginu kung ari, mitalakad yang mapilan a kastilyu king metung mung aldo.'

18 At ngana ning ari, 'Munta ka, O Haiqâr, king kekang tuknangan at magpaynawa, uling tinuknang na kaming mitalakad king kuta, at bukas munta ka kanaku.'

19 Kanita minta ya i Haiqâr king tuknangan na at kabukasan pepakit ya king ari. At sinabi nang Faraon, 'O Haiqâr, nanu ing balita tungkul keng kabayu ning kekang panginuan? uling potang manuknangan ya king labuad ning Asiria at Nineve, at damdaman da ring

kekaming kabayu ing siwala na, papalwal da la ring karelang anak.

20 At inyang dimdam nang Haiqâr ing pamagsalitan ing iti, minta ya at kinua ne ing metung a pusa, at tinali ne at pigmulan neng pepasakitan angga king dimdam da iti ding tau Ehipto, at minta la at sinabi ra iti king ari.

21 At ing Faraon mitubud yang para kuanan ne i Haiqâr, at sinabi na kea, 'O Haiqâr, bakit me pasakitan at pasakitan ing pipi a animal?'

22 At i Haiqâr sinabi na kea, Makamal a ari! tutu gewa na ing metung a matsurang gawa kanaku, at karapatdapat ya kaniting pamanalbag at pamanalbag, uling ing guinu kung aring Senaquerib dininan nakung masanting a titi, at atin yang masikan a tutung siwala at balu na ing oras ning aldo at ning bengi.

23 At ing pusa tinalakad ya ngening bengi at pinutut ne ing buntuk na at meko ya, at uli na niting dapat na, pepasakitan ke.'

24 At ngana ning ari, 'O Haiqâr, akakit ku king sablang iti king matua na ka at atyu ka king kekang panga-alipan, uling king pilatan ning Ehipto at Nineve atin yang anam a pulu't walung parasang, at makananu yang minta ngening benging iti at meputut ing buntuk ning titi mu at mibalik ka?'

25 At sinabi nang Haiqâr kea, 'O ginu ku! nung makanyan karayu ing pilatan ning Ehipto at ning Nineve makananu lang makaramdam ding kekang kabayu nung ing kabayu na ning ari kung guinu kukulisak ya at babaldug no ding anak da? at makananu yang miras king Egipto ing siwala na ning kabayu?'

26 At inyang dimdam nang Faraon ita, abalu na king i Haiqâr pekibatan na la ding keang kutang.

27 At ngana ning ari, 'O Haiqâr, buri ku gawan mu kung lubid keng balas ning dagat.'

28 At sinabi nang Haiqâr, "O ginu kung ari! iyutus mu karela ing magdala lang lubid ibat keng pibandian ban gawan kung kalupa na.'

29 Kanita minta ya i Haiqâr king gulut ning bale, at migbuak ya king magaspang a pampang ning dayatmalat, at kinangwa yang metung a gamat a balas king gamat na, balas-dagat, at inyang sinlag ne ing aldo, at linub ya karing buak, kinalat ne ing balas keng aldo angga na meging kalupa na ning lubid.

30 At sinabi nang Haiqâr, 'Iyutus mu kareng talasuyu mu na kuanan da la deng lubid a reni, at kapilan man buri mu, maghabi kung kalupa da keka.'

31 At ngana ning ari, 'O Haiqâr, atin kaming gilingan keni at mesira ya at buri kung itahi me.'

32 Kanita linawe ya i Haiqâr, at menakit yang aliwang batu.

33 At ngana kang Faraon, O ginu ku! dayuan ku: at ala kung kasangkapan king panahi.

34 Dapot buri ku ing yutusan mu la ding kekang tapat a talapagobra sapatu a pututan de ing batung iti ban aku ing makatahi king batung gilingan.

35 Kanita mengaliwa ya ing ari at ding sablang pamuntuk na. At sinabi na, Purian ya ing Kakataskatasan a Dios a minie keka kaniting kabiasnan at beluan.

36 At inyang ikit nang Faraon king simbut ne ning Haiqâr, at binalik na la ding pakibat na, agad yang metula, at inutus na karela ing manipun lang atlung banuang buis para keya, at idala da la king Haiqâr.

37 At likas na la ding keang imalan at pepasulud na la kang Haiqâr, at ding keang sundalus, at ding keang talasuyu, at binie na la keya ding gastusan na king pamaglakbe na.

38 At sinabi na kea, 'Munta kang payapa, O sikanan ning keang guinu at pagmaragul da ding keang Doktor! atin kang Sultan a kalupa mu? pagmananuan mu ing ginu mung aring Senakerib, at sabian mu kea nung makananu mi yang peparala regalu, uling ding ari kuntentu la king ditak.'

39 Kanita tinalakad ya i Haiqâr, at kinuyad no ring gamat nang ari at kinuyad ne ing gabun king arapan na, at pignasan na ing sikanan at pamanatili, at kasaganaan king keang pibandian, at ngana kea, 'O ginu ku! Pagnasan ku keka king alang mitagan Ehipto metung man karing kabalen tamu.

40 At tinalakad ya i Faraon at mitubud yang talapanalig karing dalan ning Ehipto king alang metung man karing memalen ning Asiria o ning Nineve a mitagan king labuad ning Ehipto, nune munta lang kayabe nang Haiqâr.

41 Kanita meko ya i Haiqâr at memintu ya king ari, at miglakbe ya, ban panintunan ne ing labuad ning Asiria at Nineve; at atin yang mapilan a pibandian at dakal a pibandian.

42 At inyang miras ya ing balita kang Aring Senaquerib king daratang ya i Haiqâr, linual ya ban salubungan ne at metula ya king maragul a tula at kinuyad ne at kinuyad ne at ngana, 'Mayap a bale: O kamaganak! kapatad kung Haiqâr, sikanan ning kayarian ku, at pagmaragul ning kayarian ku.

43 Aduan mu ing buri mu kanaku, agyang pagnasan mu ing kapitna ning kayarian ku at ing pibandian ku.'

44 Kanita sinabi nang Haiqâr, 'O ginu kung ari, mabie ka kapilan man! Pakit kang lunus, O ginu kung ari! kang Abu Samîk keng kapalit ku, uling ing bie ku atyu ya keng gamat ning Dios ampo kaya.'

45 Kanita ngana ning Aring Senakerib, Parangalan da ka, O pakamalan kung Haiqâr! Gawan ke ing istasyun nang Abu Samîk ing swordsman a mas matas kesa kareng sablang Privy Councilors ku ampo kareng paborito ku.'

46 Kanita kitnan ne ning ari nung makananu yang mekiabe kang Faraon manibat king minunang dinatang na angga na king pamaglako na king arapan na, at nung makananu na lang pekibatan ding sablang kutang na, at nung makananu na lang tinggap ding buis at ding lipi ning imalan at ding regalu.

47 At ing ari Senakerib metula ya king maragul a tula, at ngana kang Haiqâr, 'Tanggapan mu ing buri mu king buis a ini, uling atyu ngan king gamat mu.'

48 At Haiqâr mid: 'Mabie ya ing ari kapilan man! Ala kung buri nung e ing kaligtasan ning kanakung panginuan a ari at ing pamanatili ning keyang kadakilaan.

49 O ginu ku! nanung gawan ku keng pibandian at kalupa na? dapot nung pakit mu kung lunus, ibie mu kanaku i Nadan, ing anak ning kapatad kung babai, ban abayaran ke ing depat na kanaku, at ibie mu kanaku ing daya na at e ku mikasala kaniti.'

50 Nganang Aring Senakerib, Kuanan me, binie ke keka. At i Haiqâr kinua ne i Nadan, ing anak ning kapatad nang babai, at tinali no ding gamat na karing kadenang bakal, at dela ne king keang tuknangan, at binili ne ing metung a mabayat a tani karing keang bitis, at tinali ne king metung a masipit a buhol, at kaybat nang tinali makanyan neng tinabi king metung a madalumdum a kuartu, siping ning pamag-retiro, at tilduan ne i Nebu-hal bilang guardia na ban dinan neng metung a tinape at ditak a danum aldo-aldo.

KAPITULA 7

Ding talimhaga nang Ahikar nung nukarin ne ayari ing pamagaral da ring pamangkin na. Makabaldugan a similes. Inaus neng Ahikar ing anak a lalaki kareng mangasanting a lagyu. Keni ya mayayari ing istoria nang Ahikar.

1 At balang lungub o lulual i Haiqâr, sasabyan na kea king matalino:

2 'O Nadan, anak ku! Depatan ku keka ing sablang mayap at maganaka at ablasan mu ku king e mayap at marok at king pamakamate.

3 'O anak ku! sasabyan na kareng kasebian: Ing e makiramdam keng balugbug na, gawan deng makiramdam keng gulut na.'

4 Nganang Nadan, Baket mimua ka kanaku?

5 At sinabi nang Haiqâr kea, 'Uling peparagul daka, at tiru daka, at dininan dakang dangalan at kagalangan at gewa dakang maragul, at pepalaki daka king pekamasanting a pamag-alaga, at pepaluklukan daka king kanakung lugal ban maging talapagmana ku king yatu, at peparala mu ku king pamakamate at binayaran mu ku king kakung kasiran.

6 Dapot balu na ning Guinu a mikasala ku, at linigtas na ku king pibandian a binie mu para kanaku, uling ing Guinu pakayapan no ring masipit a puso at sasagabal na la ding mainggit at palalu.

7 O anak ku! meguing anti ka kanaku king alakdan, a nung sugatan ne ing tangsu, tulusuk ne.

8 O anak ku! kalupa me ing gasela na mamangan kareng yamut ning madder, at dagdagan naku ngeni at bukas tan la magtago kareng yamut ku."

9 O anak ku! ika ing menakit keng kayabe nang lubas keng marimlang panaun ning dimla; at kinangwa yang danum a marimla at tigutug na kea.

10 O anak ku! meguing anti ca kanaku ing metung a tau a kinangwa metung a batu, at inugse ne banua bang basibasan ne ing Guinu na. At ing batu e ya menabu, at e ya miras king sapat a katas, nune meging sangkan ne ning kasalanan at kasalanan.

11 O anak ku! nung peparangalan mu ku at igalang mu ku at mekiramdandam ka kareng kakung amanu ika sana ing

maging talapagmana ku at mag-ari ka sana kareng kakung sasakupan.

12 O anak ku! balu mu nung ing iki ning asu o ning babi apulu yang siku kaba e ya lumapit king ulaga na ning kabayu agyang anti yang seda.

13 O anak ku! Aisip ku king ika ing maging talapagmana ku king kakung kamatayan; at ika, king uli na ning kekang pangalalu at king kekang katapangan pignasan mu kung patayan. Oneng linigtas na ku ning Ginu king kekang kalalangan.

14 O anak ku! meguing anti ka kakung metung a bitag a makatalakad babo ning tai, at dinatang ya ing metung a denas at ikit neng makatalakad ing bitag. At ing denas sinabi na king bitag, "Nanu ing gagawan mu keni?" Ngana ning bitag, "Manalangin ku keni king Dios."

15 At kitang na naman ning lark, "Nanu ing kapirasung dutung a tatalan mu?" Ngana ning bitag, "Ita ing metung a anak a oak-tree a sasandal ku neng oras ning pamanalangin."

16 Ngana ning lark: "At nanu ing bage a ita keng asbuk mu?" Ngana ning bitag: "Ita ing tinape at pamangan a darala ku para kareng sablang danupan at pakakalulu a lalapit kanaku."

17 Ngana ning lark, "Ngeni malyari na kung lumapit at mangan, uling danupan ku?" At ing bitag sinabi na kaya, "Lumapit ka." at ing lark linapit ya para mangan ya.

18 Oneng tinalakad ya ing bitag at dekap ne ing lark king batal na.

19 At ngana ning lark king bitag, Nung ita ing tinape mu para karing danupan, e na tanggapan ning Dios ing kekang limus at ing kekang mayap a dapat.

20 At nung ita ing kekang pamag-ayunu at ing kekang panalangin, ing Dios e na tatanggapan keka ing kekang pamag-ayunu o ing kekang panalangin, at ing Dios e na ganap ing mayap dikil keka.

21 O anak ku! ika metung kang leon a mekipagkaluguran keng asno, at ing asno linakad ya arapan ning leon kilub ning metung a panaun; at misan a aldo ing leon linundag ya king asno at pangan ne.

22 O anak ku! meguing anti ka kanaku king metung a pupul king trigu, uling ala yang arapat nanuman, nung e sisiran ne ing trigu at kakagat na.

23 O anak ku! mengari ka king metung a tau a sinalbag apulung takal a trigu, at inyang panaun na ning pamamupul, tinalakad ya at memupul ya, at tinipun ne, at dinidak ne, at pigkapilitan na angga king katataulian, at meguing apulung takal sukad, at ing panginuan na sinabi na kaya: "O ikang matamad a bage! e ka meragul at e ka mesira."

24 O anak ku! meguing canacu ca anti mo ing lalung a miyugse king lambat, at e na aligtas ing keang sarili, dapot inaus na la ding lala, ba nong iyugse kayabe na ing sarili na king lambat.

25 O anak ku! meguing anti ka kanaku king asu a marimla at linub ya king bale na ning gagawang kuran bang magpali.

26 At inyang mipalitan na, migmula yang tinaul karela, at tinabi re, at pemalukan de bang e na la kagutan.

27 O anak ku! meging ka kalupa ku ning babi a linub king mapaling paliguan kayabe da ring taung ating kalidad, at inyang linwal ya king mapaling paliguan, menakit yang metung a marinat a busbus at kinuldas ya at mig-wallow ya karin.

28 O anak ku! meguing anti ca kanaku ing kambing a mekiabe karing kayabe na king dalan papunta king ain, at e na agyung iligtas ing sarili na.

29 O anak ku! ing asu a e mipakan king kayang pamaniaup maging yang pamangan da ring langaw.

30 O anak ku! ing gamat a e magobra at e mag-arado at (a) sakim at tuso maputol ya king pago na.

31 O anak ku! ing mata nung nukarin e mayayakit ing sala, ding uwak dugpakan de at dugpakan de.

32 O anak ku! meging kalupa na ka ning dutung a ding sanga na puputulan da, at sinabi na karela, "Nung ala ku kareng gamat yu, e yu ku agyung pututan."

33 O anak ku! kalupa me ing pusa a sinabi ra: "Tuknang na kang manako angga king gawa kaming kadenang gintu para keka at pakanan da kang asukal at almendras."

34 At sinabi na, E ku kakalinguan ing kabiasnan da ring tata ku at i ima ku.

35 O anak ku! ika metung kang kalupa ning ubingan a makasake keng suksuk a tanaman inyang atyu ya keng libutad ning ilug, at ing metung a lobo ikit na la at sinabi na, "Marawak keng marok, at paburen meng ing mas marok kesa karela ituntun nala."

36 Ngana ning ubingan king lobo, Ding tupa at kambing at tupa a pangan mu king mabilug mung bie, isubli mu la karing pengari da o ali?

37 Ngana ning lobo, Ali. At ing ubingan sinabi na kea, "Isipan ku king kaybat ku ika ing pekamarawak kekami."

38 O anak ku! Pepakanan da kang masanting a pamangan at e mu ku pepakan king malanging tinape.

39 O anak ku! dininan dakang danum a maki asukal. minum at mayap a syrop, at e mu ku dininan danum a ibat king talaga a inuman ku.

40 O anak ku! Tiru da ka, at peparagul da ka, at kinulkul kang pipagsalikutan para kanaku at selikut mu ku.

41 O anak ku! Pepalaki da ka king pekamasanting a paralan at sinanay da kang antimong matas a tanaman a sedro; at ika pipilit mu ku at binaluktut mu ku.

42 O anak ku! iti ing kakung kapanayan tungkul keka a italakad muku ing metung a kuta a kastilyu, bang misalikut ku kareng kakung kalaban karin, at meging ka kanaku kalupa ning metung a makakutkut king kalalaman ning gabun; dapot ing Guinu melunus ya kanaku at linigtas na ku king kegang kalalangan.

43 O anak ku! Mignasa kung mayap keka, at ablasan mu ku king e mayap at mua, at ngeni pagnasan kung dugpakan ding mata mu, at gawan da kang pamangan da ring asu, at pututan ing kegang dila, at ilako me ing buntut mu king taram ning espada; at ablasan daka king kegang makasumaming dapat.'

44 At inyang dimdam nang Nadan iting pamagsalita ibat king kayang tiyu Haiqâr, ngana: 'O tiyu ku! pakialam mu kanaku agpang king kegang beluan, at patawaran mu

ku king kasalanan ku, uling ninu ing mikasalang kalupa ku, o ninu ing mamatawad kalupa mu?

45 Tanggapan mu ku, O bapa ku! Ngeni sumuyu ku keng bale mu, at linisan ku la reng kabayu mu at palisan ke ing tai da reng baka mu, at pastulan ku la reng tupa mu, uling aku ing marawak at ika ing banal: aku ing mikasala at ika ing mapamatawad.'

46 At i Haiqâr sinabi na kea, 'O anak ku! kalupa me ing dutung a alang bunga king lele ning danum, at ing panginuan na buri neng pututan, at sinabi na kea, "Idala mu ku king aliwang lugal, at nung e ku mamunga, pututan mu ku."

47 At ing panginuan na sinabi na kea : Ika ngening atiu ka king lele ning danum e ka memunga, makananu kang mamunga nung atiu ka king aliwang karinan ?

48 O anak ku! mayap ing pangamatua na ning agila kesa king kayanakan na ning uwak.

49 O anak ku! ngara king lobo, "Ilako mu la ring tupa pota e na ka apasakitan ning karelang alikabuk." At ngana ning lobo, "Masanting la karing mata ku ding pasi ning gatas ning tupa."

50 O anak ku! pepagaral de ing lobu ban kanita mabyasa yang mamasa at ngara kaya, "Sabian mu A, B." Ngana, "Tupa at kambing ing kampana ku".

51 O anak ku! binili re ing asno qfig lamesa at miragsa ya, at migmula yang gumulung king alikabuk at ngana ning metung, Paburen meng gumulung, uling iti ing naturalesa na, e ya magbayu.

52 O anak ku! ing kasebyan mekumpirma ya na: "Nung mika anak kang lalaki, ausan meng anak, at nung mika anak kang lalaki, ausan meng ipus."

53 O anak ku! ing darapat mayap, makikit yang mayap; at ya a gagawang marok makipagsapalaran ya king marok, uling ing Guinu mamablas ya king metung a tau agpang king sukad ning keang gawa.

54 O anak ku! nanu pang asabi ku keka nung e mu deting amanu? uling ing Guinu balu na ing makasalikut, at balu na ing misterios at lihim.

55 At ya ing mamablas keka at atulan na ka, king pilatan ku at keka, at bayaran na ka agpang king kegang desierto.'

56 At inyang dimdam nang Nadan ing amanung ita ibat king bapa nang i Haiqâr, agad yang memamaga at meging anti yang metung a pantog a mepalbug.

57 At mengalbag la ding keang bitis at ding keang bitis at ding keang bitis at ing keang katalindikingan, at megisi ya at ing keang atian mesira ya at ding keang bituka mesira la, at mete ya, at mete ya.

58 At ing tauli nang kawakasan ya ing kasiran, at minta ya king inferno. Uling ing kukulkul talaga para king kapatad na, miragsa ya karin; at ing mitalakad bitag marakap ya kareti.

59 Iti ing milyari at (nanu) ing ikit mi tungkul king istorya nang Haiqâr, at purian ya ing Dios kapilan man. Yanasa, at kapayapan.

60 Meyari ya iting kronika king saup ning Dios, Mitas Ya sana! Amen, Amen, Amen.